

Shell Moerdijk moet uitstoot gevaarlijke stoffen voorkomen

's-Hertogenbosch, 19 mei 2017

Geacht College,

Onder voornoemde titel publiceerde de Onderzoeksraad voor Veiligheid op 20 april jl. een rapport naar aanleiding van een 'zwaar ongeval' "waarbij in de periode tussen 23 november 2015 en 27 januari 2016 bij Shell Moerdijk onopgemerkt ruim 27 ton van de zeer gevaarlijke stof ethyleenoxide in de buitenlucht terecht kwam. Ethyleenoxide is geclassificeerd als 'zeer zorgwekkende stof' die bij directe blootstelling kan leiden tot ernstige gezondheidsschade. Daarom moet vermeden worden dat medewerkers of omwonenden blootgesteld worden aan deze stof. BRZO-bedrijven zoals Shell Moerdijk moeten daarom alle mogelijke maatregelen inzetten op het voorkomen van uitstoot en – indien dit onvermijdelijk is – op het beperken van de schadelijke effecten"ⁱ

De Onderzoeksraad heeft onderzocht hoe het mogelijk was dat de emissie ruim twee maanden onopgemerkt is gebleven. De conclusie van het rapport is dat Shell Moerdijk maatregelen moet nemen om de uitstoot van gevaarlijke stoffen te voorkomen, ongeacht de mogelijke effecten van de emissie.

Naar aanleiding van het verschijnen van het rapport en naar aanleiding van de eerdere zware ongevallen van de afgelopen jarenⁱⁱ, heeft de fractie van GroenLinks enkele vragen:

1. Hoe beoordeelt u de ernst van het incident en de conclusie van de Onderzoeksraad voor Veiligheid dat Shell Moerdijk de risico's van een eventuele emissie niet beheerste?
2. Wat is de reden dat tot op heden de norm is gehanteerd om 'het daadwerkelijke effect van een eventuele emissie zo gering mogelijk te laten zijn' en niet de norm 'het voorkomen van een emissie', zoals de Onderzoeksraad nu aanbeveelt?
3. Vindt u dat het voorkomen van een emissie (dus de nul-optie) de norm moet zijn?
4. Zijn de resultaten van het onderzoek aanleiding om het regime van handhaving bij Shell Moerdijk te versteviging (meer en intensievere controles) Waarom wel / niet?
5. Op welke wijze gaat de OMWB toezien op de naleving van de aanbevelingen van de Onderzoeksraad, in het bijzonder de hantering van omgevingsveiligheid als één van de centrale uitgangspunten voor de risicobeheersing?

Bij voorbaat dank voor de beantwoording van voorgaande vragen.

Patricia Brunklaus en Arno Uijlenhoet,

ⁱ <https://www.onderzoeksraad.nl/nl/onderzoek/2204/emissie-van-ethyleenoxide-bij-shell-moerdijk/publicatie/1714/shell-moerdijk-moet-uitstoot-gevaarlijke-stoffen-voorkomen>

ⁱⁱ Zie bijlage incidenten bij Shell Moerdijk

Bijlage: Incidenten Shell Moerdijk

- **Kleine brand Shell Moerdijk (28 juni 2016)**
<http://www.omroepbrabant.nl/?news/251282752/Brand+in+fabriek+Shell+Moerdijk,+geen+gewonden.aspx>
Geen gewonden, 9m² brand, geen vrijgekomen stoffen wel chemische lucht
- **Groot gaslek Shell Moerdijk (21 november 2015 tot 27 januari 2016)**
<http://www.omroepbrabant.nl/?news/2438581243/Bijna+400+kilo+gevaarlijk+gas+per+dag+weggelekt+bij+Shell+Moerdijk+sin+ds+eind+november.aspx>
Lekkage van ethyleenoxide, 380 kilo per dag gedurende 2 maanden en 6 dagen. Totaal 25 ton weggelekt. Ethyleenoxide is bij langdurige blootstelling kankerwekkend.
- **Brand in compressieruimte Shell Moerdijk (11 november 2015)**
<http://www.omroepbrabant.nl/?news/2394281093/Brand+in+compressorruimte+Shell+Moerdijk+onder+controle+affakkelen+zal+de+hele+nacht+duren.aspx>
Bij een brand in een compressieruimte van Shell Moerdijk, geen gewonden snel onder controle, maar --> Door 'affakkelen' langere tijd een felle oranje gloed rondom bedrijventerrein, omwonende klagen over overlast.
- **Bijtende stof in stoomleidingen Shell Moerdijk (2 oktober 2014)**
<http://www.omroepbrabant.nl/?news/2176971363/Shell+fakkelt+na+stoomlekkage,+herkomst+roetdeeltjes+in+Moerdijk+onbekend.aspx>
Door een fout tijdens reparaties aan het stoomsysteem van Shell-Moerdijk is een bijtende stof in de leiding terecht gekomen. Veel roetdeeltjes van zware metalen neergeslagen in Moerdijk, oorzaak niet bij Shell maar bij afvalverwerker ATM (toeval dus?). Geen gewonden, stoomsysteem lag er alleen wel uit tot mei 2015.
- **Explosie en grote brand bij Shell in Moerdijk (3 juni 2014)** <https://www.onderzoeksraad.nl/nl/onderzoek/2039/explosies-mspo2-shell-moerdijk/publicatie/1644/shell-moerdijk-moet-kritischer-zijn-op-veiligheid>
2 gewonden, geen gevaarlijke stoffen, wel ethylbenzeen vrij --> 'Verbranding van ethylbenzeen kan leiden tot irritatie van luchtwegen en ogen'
Oorzaak: Ontploffing reactorvat MSPO2-installatie
- **Storing Ethyleensysteem Shell Moerdijk (augustus 2012)**
Extra fakkelen en rookontwikkeling --> 24 klachten overlast licht & geluid
- **Storing in 'Kraakfabriek' Shell (18 september 2012)**
<http://www.omroepbrabant.nl/?news/180731662/Fakkelen+Shell+Moerdijk+voorbij,+storing+opgelost.aspx>
Extra verbanding van gassen uit voorzorg tegen overdruk
- **Fakkelen na storing Shell (25 september 2010)**
<http://www.omroepbrabant.nl/?news/142905812/Fakkelen+na+storing+bij+Shell+Moerdijk.aspx>
Resultaat: Overlast + Roetwolken
- **Enorme rookwolk door storing Styreenfabriek (8 juli 2010)**
<http://www.omroepbrabant.nl/?news/1391991373/Enorme+roetwolk+bij+Shell+Moerdijk.aspx>
- **Rookwolken en overlast omgeving door affakkelen na onderhoud (10 december 2008)**
<http://www.omroepbrabant.nl/?news/110090482/Rookwolken+door+affakkelen+Shell+Moerdijk.aspx>
- **Gifwolk etheneoxide ontsnapt bij Shell Moerdijk (eind maart 2004)**
<http://www.omroepbrabant.nl/?news/1037661043/Boete+ge%C3%ABist+tegen+Shell+Moerdijk.aspx>
Gifwolk is pas twee maanden na dato doorgegeven aan provincie
- **11 keer publicatie over affakkelen tussen 2002 en 2008**
Allen komen op hetzelfde neer: Extra affakkelen door storing ; gevolg -> Extra rook- en lichtoverlast